

»SLOVENE« volja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za štiri leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 48—.

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (39 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izreja vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bosn.-herc. 7563.

Kako so delali ustavo!

Ustava je osnovni zakon konstitucionalne države. Sama na sebi je zakon kakor vsak drugi in so parlamentarne države, ki ustave v našem smislu niti ne poznajo, pa so vseeno vzor demokracije, kakor je n. pr. Anglija, kjer zavzema mesto ustave stara parlamentarna tradicija, ako nečemo »menovati znane« Velike karte z izrazom ustava. Pri nas v Srednji Evropi se je pa živela tradicija, da imej vsaka ustavna država svoje osnovne zakone, izražene in zbrane v skupnem kompleksu, in tem osnovnim zakonom, katere bi lahko primerjali z osnovnimi principi kake politične stranke, dajemo še poseben, čeprav teoretično nezaslužen, pomen tudi z zunanjimi formalnostmi, da je n. pr. treba za njihovo sprejetje ali izpremembo ali ukinjenje posebne kvalificirane večine, da na ustavo prisegajo kralj, poslanci in uradništvo, da ob njih sprejetju pokajo topovi in zvone zvonovi itd.

Ker izraža ustava osnovne principe državnega življenja, kateremu določa smernice za dolgo vrsto let, bi človek mislil, da bodo imeli vsaj ustavotvorci sami toliko poštenja in svesti da globoko premislijo in natanko pretehtajo vsako besedo v ustavnih določbah, preden jih sprejmejo. Pri nas temu ni bilo tako. Kako so delali naši ustavotvorci našo sedanjo ustavo, nam dokazuje veleznačilen članek glavnega glasila srbskih radikalcev »Samouprava« od 5. avgusta t. l. Ta uvodnik dela radikalni stranki vso čast in je dokaz, da so se radikalni vsaj post festum spustili v resna razmotrivanja o storjenem delu v ustavotvorni skupščini, česar o drugih vladnih strankah ne moremo trditi. Pazljiv čitatelj najde v tem članku vse polno stvari, ki dajejo opoziciji v ustavotvorni skupščini sijajno zadoščenje, tako da bi človek mislil, da je članek pisan že na račun predvidene razkola med vladnimi strankami...

V omenjenem uvodniku se peča »Samouprava« z razdelitvijo države na oblasti. Ugotavlja, da je ustava določila zakonodavcu tri vidike, po katerih naj državo razdeli na oblasti: zemljepisni položaj, gospodarske razmere, kamor spadajo tudi prometne prilike, in socialni ustroj okoliša. Te tri vidike pa je ustava omejila z določbo, da ne sme število prebivalstva ene oblasti presegati 800.000. To omejitev so nasprotniki silno napadali vsled tega, ker nasprotuje popolnoma oživotvorenju imenovanih treh vidikov. »Kaj naj stori zakonodavec,« tako se vprašuje »Samouprava«, »če se izkaže en kraj kot prirodna, socialna in gospodarska celota, a ima več ko 800 tisoč prebivalcev? ... Ta ugovor je v načelu opravičen, toda (sedaj pride mala koncesija na demokratski naslov) v praksi se dajo na podlagi te številke stvoriti zemljepisno zaokrožene in gospodarsko izenačene upravne enote.«

Ali ne misli vsak, kdor čita te vrstice, na Slovenijo? Kako silno so naglašali ravno zastopniki Jugoslovanskega kluba enotnost Slovenije! Danes priznava tudi radikalna »Samouprava«, da je bil ugovor Jugoslovanskega kluba proti razkosanju Slovenije »v načelu opravičen«! Škoda, da radikalni klub ni uvaževal tega ugovora pravočasno, kajti popravilo ustave bo mnogo težje kakor je bila gradnja.

Priznanju opravičenosti omenjenega ugovora pa sledi tako porazna in uničujoča kritika dela ustavotvorne skupščine, da huje ni napisal še noben opozicijski list pri nas in ne na Hrvaškem. »Samouprava« pravi: »Za razdelitev države na oblasti nam služijo trije glavni pripomočki, iz katerih lahko črpamo potrebne podatke. Prvič: dosedanja razdelitev na okrožja, županije in pokrajine. Drugič: želje prebivalstva zlasti glede gospodarskih in prometnih razmer. Tretjič: nove specialne študije strokovnjakov in posebnih komisij. Zakonodavcu stoji na razpolago samo prvi pripomoček. Vsi drugi podatki so doslej še neznanji, in treba bi jih bilo dobiti. Preden ni ta material zbran, zakonodajna oblast ni v stanju izvršiti raz-

umne in smotrene razdelitve države na oblasti. Pristojno ministrstvo naj se takoj loti tega dela.«

Ustavotvorna skupščina torej ni sklepala o državni razdelitvi na podlagi vestnih studij in skrbno izdelanih strokovnjških referatov, ampak je sklepala najvažnejše odločbe brez vsakih pripomočkov kar tja v en dan, na slepo vero! Kaj si mora misliti o nas vnanji svet? Srbijanci večkrat rabijo izraz »luda kuća«, rabili so ga tudi, ko je zborovala ustavotvorna skupščina, toda nanjo čisto gotovo niso mislili...

S to obsodbo pa kritike še ni konec. Znano je, veli »Samouprava«, da zakonodajno delo pri nas silno počasi napreduje, zato tudi zakon o razdelitvi države ne bo kmalu prišel na dnevni red. Zato je v št. 135. prehodnih naredb določeni vladni rok od štirih mesecev, da predloži zakonski načrt o razdelitvi države. »Ta predpis bo seveda ostal brez praktične vrednosti, ker vlada absolutno ni v stanju, da pripravi v roku od treh mesecev, ki stoji vladni še na razpolago, ta zakonski načrt. Sedanji kabinet je le začasno rekonstruiran, in v tem tiči njegova slabost. Ta kabinet nima potrebne volje in delovne moči za tako težko nalogo. Toda tudi definitivni in za življenje sposobnejši kabinet ne bi mogel izvršiti tega ogromnega dela, ker material, brez

katerega se take reforme ne dajo izvesti, ne le da ni še zbran, ampak se tudi še ne zbira. Mogoče izgleda čudno, da se za takovažno delo ne vrše nobene resne priprave, toda v resnici je tako!«

Človek se prime za glavo in gleda, gleda, gleda...

Ustavotvorna skupščina se je sestala lani meseca decembra. Meseca junija t. l. je bila ustava sprejeta. Ali je mogoče, ali je verjetno, ali je res, da se ni našel v vladni večini niti en poslanec, ki bi bil vladno opozoril, da je treba za razpravo o upravni razdelitvi države predhodnih del in studij? In če se med vladnimi poslanci nihče ni našel, ki bi imel toliko možgan na svojem mestu, čemu pa imamo draga »nadležna« ministrstva? Ali tam ni nobenega uradnika s potrebno strokovno izobrazbo, ki bi bil ustavni odbor opozoril na vse te silne nedostatke?

Tako se delajo pri nas osnovni državni zakoni! Kakšna bo šele ostala zakonodaja, ako pojde v tem žanru naprej!

Zato pa imamo ustavo, kakršno je zaslužil ne narod in ljudstvo, ampak ustavotvorni odbor s skupščino in vladno večino vred. Mogoče naša ustava ni najmodernejša, ampak narejena je gotovo na najmodernejši način. V tem oziru prvačimo.

V zaščito — države.

Zagreb, 6. avgusta. Poverjeništvu za socialno skrbstvo je danes razpustilo ravnateljstvo okrožne blagajne v Zagrebu in ravnateljstvo deželne blagajne za zavarovan-

vanje delavcev v Zagrebu, ker v smislu zakona o zaščiti države v nobenem samoupravnem organu ne smejo biti komunisti.

Washingtonska konferenca.

Pariz, 5. avg. (Izv.) »Morning Post« poroča, da je Amerika takole opredelila svoje končno stališče v svari washingtonske konference: Ameriška vlada predlaga konferenco, in sicer eno samo. Ona predlaga, da obsegaj dnevni red ob enem pacifiški problem in problem razorožitve. Odločila je da se vrši konferenca v Washingtonu in nikjer drugje. V ostalem bo povabila na to konferenco samo narode, ki so na njej neposredno interesirani in s katerimi goji diplomatske odnose, kakor n. pr. Veliko Britanijo (ki bo predstavljala svoje dominione), Francijo, Italijo, Japonsko in Kitajsko.

Stroške konference bodo morali sorazmerno nositi narodi, ki se je bodo vdeležili.

Daily Cronicle izjavlja, da bo angleška vlada kljub temu, da je ameriška vlada zavrnila njen predlog, za katerega je imela tehtne razloge, vendarle z vso iskrenostjo sodelovala, da bo imela konferenca uspeh.

Japonsko časopisje ponovno pojasnjuje japonske pogoje za vdeležbo na konferenci in naglašja, da mora biti program, ki se bo pretresal na konferenci, preje natančno določen. Japonska vztraja na zahtevi, da se morajo sprejeti v program tudi vprašanja japonskega izseljevanja v Ameriko in Avstralijo.

Nesporazum med zavezniki v albanskem vprašanju.

Pariz, 5. avg. (Izv.) Dne 3. t. m. se je tu sešla podkomisija, kateri je veleposlaniška konferenca poverila nalogo, da obravnava albansko vprašanje. Podkomisija je ugotovila, da zaenkrat ni mogoče najti nobenih sporazumnih točk med načeli posameznih velesil za rešitev albanskega vprašanja. Francija in Italija želita, da bi dobila

Albanija tiste meje, ki jih je bila določila londonska konferenca leta 1913. Anglija želi, da bi se gotove južne pokrajine dale Grčiji, na drugi strani pa se zdi, da ni voljna pritrditi, da bi Italija za stalno zasedla otok Sasseno nasproti Valoni. Italijanski delegat je odpotoval v Rim po navodila.

Odnosaji med boljševiki in kemalisti.

Iz Revala poročajo 1. avgusta: Na kongresu III. internacionale je govoril v imenu turških komunistov Sulejman-Nouri, ki je izjavil, da bo njegova stranka tako dolgo podpirala Kemal pašo, dokler bo njegovo gibanje naperjeno proti ententi. Ako bi pa

Kemal paša izdal komunistično stvar, ga bodo komunisti vrgli z orožjem v roki.

Iz Carigrada poročajo 2. t. m., da se tam širi govorica, da sta v Anatolijo dospela generala Brusilov in Neklidov.

Grško - turška vojna.

Zadnje grško poročilo se glasi: Na bojišču vlada popoln mir. Begunci iz zasedenega pasu se trumoma vračajo. Vsem se dopušča, da se svobodno vrnejo na svoje domove in se posvete vsak svojemu delu.

ITALIJA IN VZHODNO VPRAŠANJE.

Atene, 6. avgusta. Iz Pariza poročajo: »Journal des Debats« naglašja, da ni italijanski zunanji minister Della Torretta ničesar omenil v svojem ekspoziju glede sporazuma z velesilami radi vzhodnega vprašanja. Italija ni po dogodkih v Adaliji prijateljsko razpoložena napram Grčiji in bo zato na konferenci vrhovnega sveta

nastopila precej rezervirano. Italija se hoče očitno udeležiti konference zaveznikov brez predhodnega sporazuma v vzhodnem vprašanju.

ALBANIJA IN VPRAŠANJE SKADRA.

Atene, 6. avgusta. List »Katimerini« poroča iz Rima, da se po vesteh »Epoche« pričakuje v Rimu alb. delegacija, ki bo skušala doseči sporazum z Italijo, kateri hoče ponuditi gospodarske in druge koncesije, ako se Italija zavzame za vprašanje spornih albanskih mej. Isti list doznava, da albanski zastopniki ne bodo opustili prilike, doznati stališče italijanske vlade glede njene pripravljenosti, zamenjati čisto albanski Skader (!) za luko Baroš.

Demokratsko fašistovsko divjanje proti katoliškemu dijaštvu v Splitu.

Iz Splita poročajo sledeče:

Dne 2., 3. in 4. avgusta je zborovalo Jug. kat. prosvetno društvo »Pavlinović« v Splitu. Splitski »Novi List« od 1. avgusta je zborovalce pozdravil prav »kulturno« na sledeči način: »Običajno je, da se goste pozdravi in mi jih pozdravljamo tako: Bodi prokleta — črna seme! Bodite prokleti, verni slugi in janičari sovražnikov našega naroda: Rima, Dunaja, Karla in Franca Jožefa, Habsburga in črne internacionale! Bodite prokleti — izrodki in poturice, krvniki in roparji našega naroda! Bodite prokleti črni in dvoglavi orli!« — Besedam je sledilo praktično kulturno udejstvovanje. Do dvajset udeležnikov je bilo ranjenih, udeležniki s Travnika so bili na potu v semenišče zaseženi in z avtomobilom odpeljani, urednika »Jadrana« g. Baniča so napadli in ranili na roki — policija je cderkla in zdelo se je celo, da je bila naravnost dogovorjena s fašisti. Med zborovanjem so fašisti navalili parkrat na semenišče — zvečer so razpostavili svoje patrolje po ulicah, da ni bilo varno iti v mesto. Fašisti so imeli samokrese, vozili so se z avtomobili — policija je posegla vmes šele na energičen protest vodstva in vsega dijaštva. Konstatiramo, da so divjaki imeli do malega vsi sokolske znake. G. starosta dr. Ravnihar se je pridušal na sokolskem zletu v Osijeku, da Sokol nima z Orlom ničesar opraviti, da je njegova kultura in delo za narod visoko nad smešenjem in razgrajanjem nad Orlom. Vprašamo ga javno, je-li to ona velika kulturna naloga Sokolstva, da razbija zborovanja, meče kamenje, strelja s samokresi v one, ki te »kulture« nočejo pripoznati? Je li v tem ona velika naloga Sokolstva v boju za procvit Jugoslavije, da se posnema laški fašizem? Je li g. starosta lagal ali lažejo njegovi »sokolci« — ali so besede res le besede?

Obračamo se na slovensko javnost, da sodi in presodi »nadstrankarsko« »kulturno« Sokolstvo, obračamo se na svoje druge — Razoraše in akademike v Sloveniji — v vzpodbudo na enoten nastop vsega jugoslovanskega katoliškega dijaštva proti vsakemu kulturnobojnemu fašizmu — in v album na čas, ko je jugoslovanski fašizem začel med mladino razbijati misel pravega jugoslovanstva.

Split, 6. avg. (Izv.) Kakor smo pred dvema dnevmoma poročali, so napadli demokratski fašisti udeležence Pavlinovičevega sestanka katoliških organizacij iz Dalmacije in drugih pokrajin. Sedaj se poroča o nastopnih podrobnostih. Že v ponedeljek zvečer, ko je prišlo z večernim vlakom iz Šibenika in okoliških krajev veliko udeležencev na kongres, so bili udeleženci sprejeti z napadi velike skupine demokratskih fašistov, ki so navalili na katoliške dijakke, zbrane k sprejemu, že pred prihodom vlaka. Po prihodu vlaka so došle goste sprejeli z batina-mi in kamenjem. Ob tej priliki sta bila težje ranjena neki dijak in neka gospodična iz Šibenika. V torek dopoldne so na Narodnem trgu in pred Centralno kavarno dejanski napadli posamezne manjše skupine dijakov, ki so si ogledovali mesto. Pri tej priliki so bili napadeni tudi duhovniki Nedeljko Subotić, Hercegovič in Mitić. V torek popoldne so demokratski fašisti najeli avtomobil, s katerim se vozi v kopalnice, ter se vozili po mestu in terorizirali ter ogabno psovali udeležence kongresa. Pred pošto so napadli tudi urednika »Jadrana« g. Stanka Baniča. Ustavili so avtomobil, eden izmed fašistov je zamahnil proti glavi Baniča, ki pa je nastavlil roko, pri čemur mu je bil razbit prst. Usled udara pa je padel na tla. Policija je napadalce aretirala in so bili obsojeni na 14 dni zapore, vendar pa s pravico priziva tako, da se še sedaj nahajajo na svobodi. Udeleženci kongresa so radi teh napadov protestirali pri vladi, od katere so zahtevali energičnih korakov, da se nadaljnji napadi preprečijo. Pozneje je došlo tudi iz Sinja večje število katoliških omladincev, tako, da je demokratskim fašistom precej

upadel pogum. Samo izven krajev Dalmacije je bilo nad 350 udeležencev. Kongres je v splošnem jako lepo uspel, istotsko tudi nastop omladinskih telovadnih odsekov. Kongresu je prisostvovalo tudi veliko število meščanstva, ki je ostro obsojalo napade. Ze med kongresom v Splitu je došla službeno izjava, ki obsoja napade na katoliške dijakke.

Poljski ministrski predsednik o šlezijski vstaji.

Varšava, 4. avgusta. Ministrski predsednik Witos je podal v zbornici nastopno izjavo: Po najnovejših vesteh se bo končnoveljavno sklepalo o vprašanju Gornje Šlezije na sestanku vrhovnega sveta dne 4. avgusta. Vstaja v Gornji Šleziji je izbruhnila spontano kot protest naroda Gornje Šlezije proti nepravilnim sklepom versailleske mirovne pogodbe. Poljska vlada si upa trditi, da bi bile zavezniške sile lahko takoj v začetku ugotovile, da se bori poljski narod za svoje pravice in svobodo, dočim so se na nemški strani borile regularne čete pod poveljstvom častnikov stare imperialistične armade. Kljub neugodnim pogojem so se vsi junaki in poštvalno borili za svojo stvar in so se podvrgli končno ukrepom demobilizacije in so pod vplivom poljske vlade doprinesli tudi to žrtev. Treba se je bilo podvreči tem sklepom v korist varnosti poljskega prebivalstva Gornje Šlezije. Vlada je z zadoščenjem pozdravila korake zavezniških velešil, ki so bili izvršeni zato, da se varuje zavezniška avtoriteta v Gornji Šleziji. Ko se je vladi sporočilo o umorih in razdejatvilih, čijih žrtev so bili Poljaki, je takoj intervenirala pri zavezniških vladah, ki niso samo storile korakov za varstvo prebivalstva pred surovostjo nemških vojakov, ampak so tudi zavarovale prečiž versailleske mirovne pogodbe. Vlada je storila vse mogoče, da se reši problem Gornje Šlezije, kakor hitro mogoče in v zmislu versailleske pogodbe in rezultatov plebiscita. Prepričana je, da bi to ne bilo samo v interesu prebivalstva Poljske in Gornje Šlezije, ampak tudi v interesu evropskega miru. Stori-la je vse, kar je mogla, in ima pravico upati, da se reši to vprašanje povoljno. Če bi se to ne zgodilo, izjavlja vlada že sedaj, da ne bo nikoli privolila v krivično rešitev teh vprašanj. Industriji Gornje Šlezije so objavili izjavo proti načrtu neutralizacije industrijskega ozemlja, ki bi povzročil neprestane narodne boje. Industriji zatrjujejo, da bi provizorični režim, kakor se to vidi iz zadnje okupacije, prejudiciral gospodarske interese dežele.

Pariz, 5. avgusta. »Agence Havas« doznava, da je komisija izvedencev, kateri je bilo poverjeno proučevanje vprašanja delitve Gornje Šlezije, končala svoje delo. Spričo nemogućnosti, da bi se enotno interpretiral plebiscit, so sklenili izvedenci predložiti vrhovnemu svetu poročilo, v katerem bi bile navedene vse različne rešitve na podlagi argumentov, ki so bili predloženi že pri prvem razpravljanju, in pre-pustiti končnoveljavno odločitev vrhovnemu svetu.

VSTAJA V ŠPANSKEM MAROKU.

Pariz, 5. avg. (Izv.) Iz Tangerja poročajo, da je položaj generala Navarra še vedno kritičen, ker je od vseh strani obkoljen in morejo njegove čete preskrbovati le zračnim potom. General Bereguier se resno trudi, da bi položaj zopet vpostavil, a se mora boriti z velikimi težavami. Upor se širi in sega že do francoskih meja.

LISTEK.

Vtisi iz Goriške.

Piše Prekogorec.

I. Sveta Gora.

Našemu ljudstvu je Sveta Gora verski simbol. Kadar se spomni na njo, gleda v duhu veličastvo hiše božje pred seboj; množice, ki hite po gorskih potih od vseh strani k njej na vrh, gledajo v cerkvi sliko Matere božje, pred katero nešteti kleče, časteči Marijo v Nebesih, iskajoči hkrati miru svoji vesti ter božje hrane svojim dušam ob obhajilni mizi. Koliko divjih čarov, koliko zanosnih slik se vije okrog tega simbola na gori. Že v 14. stoletju je tukaj naš narod Marijo častil, toda cerkev se je spremenila v razvaline, najbrž po Turkih v drugi polovici 15. stoletja; znova je ljudstvo cerkev sezidalo, ko je luteranizem širil svoje zmote po deželi naokrog in ga-dilo je Primoža Trubarja, da toliko naroda hiti na goro častiti Marijo, kajti ta božja pot je njegove načrte prekrizovala. Zopet je bila cerkev razbita, ko je Jožef II. gledal v češčenju Marije na gori prenapetost; toda padel je on, cerkev pa je po njegovi smrti ljudstvo v prejšnji krasoti postavilo, da je potem tukaj kraljevala do usodnih dogodkov svetovne vojske. Sedaj je zopet neizmerna groblja razvalin, po katerih ra-

čete upornih domačinov štejejo nad 20.000 mož, ki jim poveljuje poglavar vstaških plemen Si-Mohamed-Abdel-Krim. Čete so izvrstno opremljene z modernim orožjem, ki so ga večinoma uplenile Špancem. Ker so prešla med vstaše cela krдела domačih španskih čet, razpolagajo vstaši tudi z artiljerije večim moštvom. V vstaji sodelujejo tudi kabiljska plemena.

Kakor poroča špansko časopisje, je vstaja zanetil el raisuli, ki je gojil osebno sovraštvo do generala Sylvestra in ga je hotel tem potom odstraniti. To je dosegel in sedaj je tudi njegove bojevitosti konec. Kljub zanj ugodnemu položaju je baje predlagal Špancem, da se zopet podvrže. Vrhovni španski komisar v Melilli je dobil nalog, da odpotuje v svrhu pogajanj v Tetuan.

RAZKRALJ KAREL V ITALIJI?

Dunaj, 6. avgusta. K vesti florentinske »Nazione«, da je italijanska vlada dovolila razkralju Karlu, da se sme nastaniti v Viareggiu, kjer je razkralj že najel neko vilo, doznava jo dunajski listi, ki imajo zveze z razkraljem, da jim o kaki preselitvi razkralja Karla v Italijo ni ničesar znanega. Vsekakor pa so izjavili imenovani listi, da bivši cesar sam želi zapustiti Švico, ker mu je tamkaj dovoljeno bivanje le še nekaj časa.

RAZOROŽITEV BOLGARIJE.

Atene, 6. avgusta. Poslednje dni so odkrili v Sofiji veliko skritega orožja, pri čemer se je mogla medzavezniška komisija prepričati o lokavosti Bolgarske. Komisija je vodil Frunten, ki je izjavil grškemu diplomatskemu zastopniku v Sofiji, da se bo nadaljevalo razoroženje Bolgarske pod najstrožjim nadzorstvom zavezniških častnikov.

POMOČ GLADUJOČI RUSIJI.

LDU Moskva, 6. avgusta. (Brezžično.) Nemčija, Italija, Švica, Češkoslovaška in podonavske države organizirajo pomoč gladojuči Rusiji, kamor se bodo živila poslala po Donavi. Češkoslovaška je obljubila poslati zdravila.

LDU Moskva, 6. avgusta. (Brezžično.) Odbor, ki so ga sestavile gladojuče pokrajine Rusije, se obrača z obupnimi besedami na kmete onih krajev, katerim je lakota prizanesla, naj se usmilijo vsaj otrok in naj jih ne puste umreti lakote.

LDU London, 6. avgusta. (Brezžično.) Spodnja zbornica je izvolila odbor za pobijanje lakote v Rusiji.

POGAJANJA ZA REKONSTRUKCIJO VLADE.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne so bila posvetovanja in sicer ločeno delegatov demokratskega in radikalnega kluba, na katerih se je razpravljalo o rekonstrukciji vlade in o novem delovnem programu. Skupne razprave se bodo vršile jutri in pojutrišnjem.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je imel ministrski svet sejo v prostorih parlamenta. Na seji so se razpravljala upravna vprašanja.

ZAKONODAJNI ODBOR.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je imel sejo odsek zakonodajnega odbora za notranje stvari in prosveto. Poslanec Barić je zahteval, naj se v prvi vrsti razpravlja o odredbi ministra za prosveto glede ukinjenja veronauka na šolah v Vojvodini.

ZA POGORELCE V SLEPSEKU.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Posl. Sušnik je vložil včeraj interpelacije na ministra

za socialno politiko, ministra za notranje stvari in ministra za kmetijstvo radi pomoči pogorelcem v Šlepseku.

VEČINA POSLANCEV ODPOTOVALA DOMOV.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Tekom današnjega dne je odpotovala večina poslancev iz Belgrada. Odpotovali so tudi nekateri ministri kakor tudi skupščinski predsednik dr. Ribar.

PRIBIČEVIĆ PROTI SVOBODI TISKA.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Kakor doznavamo, se pripravlja minister za notranje stvari na nadaljnje zatiranje in prepovedi opozicionalnih listov. Med te seveda ne šteje »Balkana«, »Srpske Riječi«, »Zastave« in ostalih čokorilovskih listov.

Zagreb, 6. avgusta. (Izv.) Oblast je ustavila izdajanje glasila Hrvatske zajednice tednika »Slobodni Gradjanin« v Vraždinu. To je že tretje glasilo Hrvatske Zajednice, ki je ustavljeno. Prej sta bila ustavljena dnevnik »Hrvatski list« v Osijeku in tednik »Graničar« v Petrinju.

»ČIŠČENJE« V BELGRADU.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Belgrajska policija je poslednjih 10 dni iztirala 1402 osebi iz Belgrada in kaznovala 1518 oseb, ker niso imele pravih legitimacij in zadostnih dokumentov.

OBSODBE V VELEIZDAJNISKEM PROCESU ŠUFLAJ.

Zagreb, 6. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je bila izrečena obsodba v veleizdajniškem procesu proti Šuflaju in tovarišem. Vseučiliški profesor Šuflaj je bil obsojen na 3 leta in 6 mesecev. Pavle Sel na 12 let ječe, Kovačić na 6 mesecev, dr. Pilar na 2 meseca, Spolarić na 2 leti in 4 mesece, Vidak na 4 leta, Kruhak na 6 mesecev, dijak Galović na 6 mesecev, Škvorec na 3 leta, Stromann na 6 mesecev, Havelka na 8 mesecev, Petrić na 3 leta in Tabosa na 3 leta 4 mesece. Trije obtoženci so bili oproščeni.

ZAPRISEGA URADNIŠTVA V BELGRADU.

Belgrad, 6. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne so bili vsi državni uradniki zapri-seženi na novo ustavo.

Politične novice.

Ugled države in novo državno posojilo. Z ozirom na nameravano milijarno posojilo v inostranstvu piše »Jugoslav. Lloyd« (6. t. m.): »Z ozirom na obremenitev našega kapitala bo treba iskati posojila v Ameriki ali pa v Angliji. Iz mnogih razlogov bi bilo najbolje posojilo v Ameriki. Toda zavediti se moramo, da nam bo tam mnogo škodovala zadnja neugodna afera našega konzulata v Newyoriku, katero bo treba z mnogo takta poravnati. Na vsak način bo potrebno, da bodo odposlani preko morja tudi oni reprezentanti naše rase, ki tam kaj veljajo.« — S posojilom ne pojde torej lahko, če ga bomo sploh dobili, kar tudi ni izključeno. Po mnenju večšakov bi bila najprikladnejša odposlanca za sklepanje posojila v Ameriki ali dr. Vošnjak ali pa dr. Niko Županić, ker jih tam že dobro poznajo.

Pregovori med demokrati in radikali. Pregovori med demokrati in radikali napredujejo zelo počasi. Demokratje so razjarjeni zaradi omalovaževanja od strani radikalcev, ker so ti imenovali kot svoje zastopnike razen Ljube Jovanovića dva »navadna« poslance, dočim vodijo demokratsko akcijo trije demokratski prvaki. Glavna sporna točka med obema stran-

kama je uradniško vprašanje, zlasti v Juž. Srbiji, kjer je minister za agrarno reformo začel nastavljati v svojem resoru same radikale. Druga sporna točka je oseba vojnega ministra Zečevića. (General Zečević je zastopnik takozvane »bele roke«, tipične vojaške kamarile, ki sodeluje z nekaterimi prvaki radikalne stranke. Med srbskimi demokrati (nekdanjimi samostalci) pa je mnogo zagovornikov takozv. »črne roke«, neke tajne vojaške organizacije, ki je svojčas res mnogo storila za ujedinjenje, a poleg tega hlepela tudi po pridobitvi vse oblasti v državi. »Črno-roke« je uničila za časa vojne radikalna vlada in kot protitež se je osnovala »bela roka«, ki pa tudi že preti svojim zaščitnikom zrasti čez glavo). V vprašanju vojnega ministra so pa radikali nepopustljivi in vse kaže, da komaj čakajo, da odrinejo demokrate iz vlade, da bi sami vodili prihodnje volitve.

Studenece, iz katerega bi moral zbegani narod zajemati zgolj resnico in poštenje, je po »Slov. Narodu« ravnatelj ali šef ali predsednik ali guverner ali bogsi-vedi kak funkcionar v najvišjih eterskih sferah nahajajočega se ljubljanskega etnografičnega muzeja dr. Niko Županić. Ta najresnejši izmed vseh resnih politikov, ki mu je lastna neprekosljiva politična fantazija, je v današnjem »Slov. Narodu« poleg nebroja drugih duhovitosti »zlezel te-le klopotce«, da se poslužimo dr. Trillerjevega načina izražanja: »Dve tretjini (Slovenec) hočejo požreti komunistične in klerikalne podgane.« — »In kako rafiniran razdiralen načrt so si zasnovali ti komunistični in klerikalni sarotniki: Udari pastirja in čreda se razkropi! Po tej metodi so organizirali celo vrsto atentatov na naše vodilne može: atentat na regenta« itd. (Kaj neki dela policija, da še ni aretirala klerikalnih atentatorjev? Op. ur.) »Peska drže samo še klerikalci, kojim se je, kakor znano, prodal z dušo in telesom za tri milijone.« »Z zadoščenjem ugotavljamo, da se nahajajo komunistična, klerikalna in Peskova stranka v likvidaciji.« Upamo samo, da gg. dr. Tavčar in Ivan Hribar ne vložita tožbe radi razžaljenja časti, ker ju je veliki duh iz Šumadije — pardon! iz kočevskih pragzdov smo hoteli zapisati — pohvalil.

Kočevje in Ub. Ub je mala občina v Srbiji. Leži med Belgradom in Valjevom. Občina ima komunističen občinski zastop, ki bi se moral na podlagi zakona o zaščiti države raziti. To pa gospodom odbornikom ni bilo prav. Zato je prešel, kakor poroča »Pravda«, celokupni občinski zastop v radikalno stranko! To mu pa ne bo pomagalo. — Sličen dogodek se je odigral po-ročilu »Slov. Naroda« na Kočevskem. Kočevarji menda ne morejo preboleti dejstva, da niso več »Herrenvolke«. Zato so tudi ustanovili filijalko radikalne stranke, da bi bili vsaj »Herrenpartei«. Pa ne bo nič pomagalo! Kočevjarjev ne reši niti veliki »radikal« dr. Niko Županić!

Tisk je svoboden. Tako se glasi prvi odstavek člena 13. ustave. Tega pa redarstvo poverjenosti v Osijeku gotovo ne ve, ker je prepovedalo izdajanje »Hrvatskega Lista«. Mnogo bolje se pa ne godi subotškemu »Nevenu«, organu bunjevačke šokačke stranke, katerega št. 162 je bila kar na petih krajih pobeljena, prva stran pa cela. Dvakrat smo list pregledali, če nismo morda pomotoma dobili kako številko iz vojnega leta 1914 ali 1915, pa je le iz l. 1921 po svetovni vojni in pod demokratskim režimom demokrata Svetozarja Pri-bičevića.

Zveza narodov in Nemčija. Angleški naučni minister Fisher, ki bo meseca septembra na zborovanju Zveze narodov

ste razno grmičevje, plevel in neskončno mnogo pelina. Toda ljudstvo hoče iznova zavetišče na gori, Mariji posvečeno, hoče zopet gledati veliki simbol svoje vere, svojega upanja in svoje ljubezni.

Sedaj stoji provizorična mala kape-lica. P. Kapistran, ki biva stalno kraj nje, jo oskrbuje. V njej je Najsvetejše, nad tabernakljem pa kopija slike svetogorske Matere božje. (Originalna milostna po-doba se nahaja še vedno v cerkvi pri frančiškanih v Ljubljani.) Kapelica je preprosta, toda zelo okusno prirejena. Iz njenih oken gre pogled na jugozapad: na Gorico in njeno okolico, na Brda, Kras, Furlanijo, na morje. Krogi kapelice so se izvršile še druge zgradbe, ki pa niso še dokončane. V mali razdalji od teh zgradb proti vzto-ku, a pred nekdanjim pokopališčem, sta postavljeni dve baraki, v katerih stanuje družina Černe, ki je že prej stanovala na Sveti Gori ter imela svoje prostore na terasi levo od vhoda v svetišče. Kdor pride na Sveto Goro, dobi tudi sedaj pri njej pri-jazno postrežbo in vse, kar more od take postrežbe pričakovati.

Nekateri so prišli z načrtom na dan, da bi se svetišče postavilo na drugem me-stu vrh gore in ne tam, kjer je neizmerna groblja prejšnje bazilike. Po tem načrtu naj bi bilo svetišče mala preprosta cerk-vica za kakih 400 ljudi. Toda narod se je opravičeno uprl temu načrtu, prav tako

duhovščina in druga inteligenca, kajti tisti načrt ne pozna nobene pietete do sveti-šča, ki je doslej stalo na gori, nobene pie-tete tudi do samostana, ki je stoletja sve-tišče oskrboval in postal eno z njim. En sam glas, ena sama mogočna želja gre radi tega po deželi: svetišče naj stoji tam, — er je stalo do sedaj; tam hočemo moliti in Marijo častiti! Naravno je, da se je ome-njeni načrt ti mogočni volji moral umak-niti, in da se odločno dela na to, da se cerkev zopet zida tam, kjer je bila do sve-tovne vojske. Bog daj, da bi čim preje zo-pet na Sveti Gori zakraljevala v stari le-poti in častitljivosti!

Sedanji svetogorski gvardijan p. Ka-pistran dela s občudovanja vredno ljubez-ni polno energijo pri svetišču. Njegovi roki pokrivajo debeli žulji, kajti on mizari, on koplje, on je kovač, on hoče biti vse, da svetišču pomaga. Tako je prišlo, da je bil prezbiterij razrušene bazilike zopet iz raz-valin izkopan. Zidovi so seveda poško-dovani in nizki, da jih vsakdo z roko iz-meri. Vendar prostor je zelo snažen, tlak in stopnice v njem deloma ohranjene, ol-tar je bil razdrt, pa so ga zopet sestavili. Goriški knez nadškof je dovolil, da se sme, če pridejo večje množice skupaj, tu sv. maša pod milim nebom darovati. Prvi-krat se je to zgodilo letos tretjo pobin-koščno nedeljo, na takozvano »kronanco« (spominjski dan prikazanja Matere božje ter

kronanja milostne podobe na Sveti Gori). Ta dan je prišlo iz soške doline krog Ka-nala nad 3000 vernikov na Sveto Goro in je čisto nepričakovano dekan Anton Berlot na tem oltarju kot prvi imel sveto mašo. Ljudje niti vedeli niso, tudi dekan ne, da je prezbiterij razkrit in stari oltar za sveto mašo prirejen. Presenečenje je bilo nepopisno. Gvardijan je bil dal tudi stari vhod v baziliko iz razvalin izkopati, in tu je z blagoslovljeno vodo pričakoval ogromno množico, ki je počasi plezala preko granatnih jam in razdrthih potov in razkritih mej navzgor. Tu jo je pozdravil z ono pobožno iskrenostjo varuha svetogor-skega svetišča. Ljudstvo je ginjenja pla-kalo, ko se je potem razšlo na neizmerno grobljo svetogorske bazilike in od tam pri-sostvovalo službi božji, ki jo je med petjem Marijinih pesmi g. dekan Berlot imel na glavnem oltarju. Bil je to dan, ki je po svoji veličastnosti in nepopisni tragiki vsem ostal za zmerom v spominu.

Poleg prezbiterija so iz podrtij na evangelijski strani izkopali tudi kapelico sv. Mihaela, kjer ima kardinal Misijska svo-jo grobnico in svoj spomenik. Od kapelice se vidijo le še spodnji ostanki zidov, ka-menita plošča, ki je grobnico pokrivala, je popolnoma razbita, zato tudi grobnica do vrha z ruševinami izpolnjena. Kako je s krsto v grobnici sami, ne ve nihče; mi-slijo pa v kratkem to ugotoviti. Nagrobnji

zastopal Anglijo, je izjavil na neko vprašanje v spodnji zbornici, da misli, da angleška vlada svojim delegatom na zborovanju zveze narodov ne bo dala s seboj nobenih navodil za slučaj, da bi Nemčija prosila za sprejem v zvezo. Angleški delegati se bodo ravnali po okoliščinah.

— **Irsko vprašanje.** Dublinški dopisnik »Westminster Gazette« poroča, da se irska republikanska narodna skupščina ne more sklicati prej, dokler se ne izpuste na svobodo vsi njeni člani, ki so še po ječah in koncentracijskih taborih. Toliko časa tudi Lloyd George ne more dobiti odgovora na svoje predloge.

— **Svetovni zamorski kongres.** V New Yorku se te dni vrši svetovni zamorski kongres, na katerega je prišlo 15.000 delegatov iz vseh dežel, kjer prebivajo črnici. Ob otvoritvi kongresa se je vršil demonstracijski sprevod, v katerem so nosili mednarodne zastave in bandera z napisom: Afrika Afričanom! Doli z linčanjem! itd. Kongres je poslal brzojavko angleškemu kralju, v kateri ga prosi, naj uporabi svoj vpliv za osvoboditev Irske, za osamosvojitve Egipta in Indije in za to, da se republika Liberija raztegne na ves afriški kontinent. Kongres je brzojavno pozdravil irskega voditelja De Valero.

Dnevne novice.

— **Katoliški shod za ribniško dekanijo** se vrši dne 3. in 4. septembra. Natančnejši spored se še objavi.

— **Slovenski Narod stane ob sobotah 2 kroni.** Včerajšnja številka je pa med brati vredna 100 kron v zlatu. Tako visoko cenimo članek dr. Niko Zupaniča, ki ustanavlja s pomočjo »šumadinskega duha«, ki se ga pa pri njem ne vidi in ne čuti, ker je »duh«, podružnico radikalne stranke v Sloveniji. Kdor se hoče od srca nasmejati in nedelj-ski dolgčas na lep način pregnati, naj ne zamudi lepe prilike in naj čita, kaj pravi »duh« iz ust g. dr. Zupaniča v »Narodu«. Ali bodo radikalci v Beogradu veseli, ko bodo »Narod« brali, da so se tega »duha« na tako cenjen način otesili!

— **Znižane vozne cene** je dovolila laška vlada tudi jugoslovanskim novinarjem na svojih železnih, in sicer naša popust 75 odstotkov.

— **Železniki.** V petek smo pokopali tukajšnjega rojaka č. g. Jos. Logarja, črnomalskega g. kapelana. — Bil je najstarejši sin revnih, a pridnih, poštenih in globoko vernih starišev. Svoja dijaška leta je preživel v Ljubljani in Novem mestu v družbi vseh stalnih spremljevalk revnega dijača, ki so mu izpodkopale že itak rahlo zdravje. Ko je končal gimnazijo, je z novimi upi nastopil pot neposredno k svojemu vzoru — duhovskemu poklicu. P. zavratna pljučna bolezen je kalila njegovo veselje, s kakršnim se je bližal svojem namenu; v četrtem letu bogoslovja mu je hotela za vsako ceno preprečiti mašniško posvečenje. Toda njegova neomajna volja je z božjo pomočjo goscila saj hipno zboljšanje, tako da je bil vendarle posvečen 1. septembra 1918, četrtdi par mesece pozneje kakor njegovi tovariši. — Služboval je potem 2 leti v Podzemlju in nekaj mesecev v Črnomlju. Njegovo neumorno delo v cerkvi in društvu mu je obnovilo bolezen. Pomladi je znova obolel, iskal zdravja najprej v Kandiji, potem pa je šel na dom k starišem, kjer je mirno zaspal v Gospodu. Pogreb je ob asistenci 16 gospodov vodil g. dekan iz Stare Loke, ki je izpregovoril tudi par globoko premišljenih besed njemu v slovo, nam v tolažbo. — Blagi Jože, počivaj v miru pri Gospodu! Stariše pa naj tolaži Bog in naše iskreno sočutje.

spomenik, ki je predstavljal kardinala na klečalniku molečega, je preko srede razbit; kardinalu samemu pa manjka glava.

Vse drugo od prostrane bazilike, samostana, romarskega zavetišča in drugih poslopj tvori en sam neizmeren kup razvalin. V istem stanju je tudi pokopališče. Kdo bi si bil mislil, da bodo tisti, ki so si za drag denar tukaj na gori kupovali prostor za počitek po smrti, tega počitka najmanj deležni. Zidovi krog pokopališča so sesuti, nagrobni spomeniki razbiti, razmetani in poizgubljeni, grobovi sami v veliki meri raztrti, vse pa preraščeno z nizkim grmičevjem, visokim plevelom in pelinom. Čudno, kako se je ravno pelin tu na gor razrastel. Povsod se ti belj nasproti! Kapelica sv. Frančiška, ki je stala vrh stopnic, prav tako vse druge kapelice ob poti na Sveto Goro so razvaljene, nekatere tako korenito, da ni moči niti mesta zaznati, kje so se nahajale.

Tako je svetogorsko svetišče grozen veličasten spomenik svetovne vojske in smrti, ki je tu in povsod okrog človeka in njegovo delo spreminjala v nič. Proti njej se pa sedaj bori neodoljiva želja, tu na Sveti Gori zopet vzbuditi nekdanje življenje, lepo, sveto, obnovi nesmrtnih duš posvečeno. Bode-li ta želja zmagača nad strahotami grozanske smrti? Jaz sem prepričan, da bo, kajti ljubezen, tudi ljubezen do svetogorske Matere božje ne pozna mej —

— **Brez pijetete.** »Jutro« in »Narod« sta prinesla iz Radovljice dopise, v katerih se napada radovljiški župnik posebej in klerikalci v splošnem, da za ranjkim Sokolom Jože Brovčem niso smeli govoriti nagrobnega govora. Konstatiramo samo, da govora ni nikdo pravočasno prijavil in da je imel g. župnik ne samo dolžnost nego pravico neprijavljeni govor pri čisto cerkveni funkciji zabraniti. Kako je imel za to prav, priča ravno nastop g. dr. Mirko Trillerja, ki je po odhodu obeh duhovnikov v razjarjenem tonu vpričo plakajoče vdove in sorodnikov povedal, da se je govor prepovedal, povedal pa ni pravih vzrokov. — Ta nastop je mučno vplival na vdovo in sorodnike in če bi imel g. Triller vsaj malo obzira, bi se bil brzdal. Po celem svetu je navada, da se ranjkemu izkaže zadnja čast tudi s tem, da se ljudje, pogrebci in društva oblečejo v svečanostne obleke. Samo radovljiški Sokol so ga nosili v telovadnih oblekah, kar se mora smatrati kot — milo rečeno — nepri-merno. Učite se najprej dostojnosti in pa takta, potem pa kritizirajte druge, ako mislite, da se vam godi krivica. — Občinstvo in sorodniki so nastop Sokolov in dr. Trillerja obsojali, razun gospe Patkove, soproge zastavonoše radovljiškega Sokola, ki mora držati s svojim možem. Za njeno jezo se pač ne bo nihče zmenil.

— **Papeška odlikovanja.** Papež je odlikoval francoskega poveljnika v Siriji generala Gourauda z redom sv. Gregorja Velikega. — Saškega princa Maksa, profesorja na freiburški univerzi, je papež imenoval za svojega hišnega prelata.

— **Belí teror v Združenih državah.** V Texasu in nekaterih drugih državah ameriške Unije je pričela delovati neka tajna organizacija, ki izvaja teror nad vsemi, ki propovedujejo enakopravnost zamorskega plemena z belim. Člani družbe se maskirani polaste izbrane žrtve, jo slečejo do golega, povaljajo najprvo v smoli, nato pa v perju in izpuste, druge pa bičajo. Oblasti so navidežno proti teroristom brez moči.

— **Pokojninsko zavarovanje.** Uredba o začasní ureditvi pokojninskega zavarovanja nameščencev na bivšem avstrijskem ozemlju kraljevine SHS je izšla v »Uradnem listu« štev. 92.

— **Razpust občinskega odbora v Studencih** v mariborskem okraju je odredila deželna vlada. Za gerenta je imenovan nadučitelj Jože Kokel. Za njegovega namestnika Anton Vidmar, za prisednika pa F. Kavčič, Rudolf Strašek, vsi iz Studencev in Matevž Onič iz Podboča.

— **Razpuščeno društvo.** Deželna vlada za Slovenijo je odredila razpust društva »Ortsgruppe Marburg des Reichsverbandes österreichischer Eisenbahner, Sektion B.«

— **Razpis učiteljskih služb.** Na dvorazrednih trgovskih šolah se razpisujejo s pričetkom šolskega leta 1921/22 sledeča učna mesta: V Ljubljani: 3 mesta učiteljev komercialistov, 1 mesto učitelja slovensčine in nemščine, 1 mesto učitelja italijansčine in francoščine, 1 mesto učitelja realno-tehničnih predmetov, 1 mesto učitelja stenografije in strojeписа; v Mariboru: 1 mesto učitelja komercialista, 1 mesto učitelja srbohrvaščine v zvezi z italijansčino in francoščino, 1 mesto učitelja stenografije v zvezi z lepomisjem ali slovensčino in nemščino; v Celju: 3 mesta učiteljev slovensčine, nemščine, srbohrvaščine, italijansčine in francoščine, 1 mesto rednega učitelja komercialista, 2 mesti učiteljev realno-tehničnih predmetov, 1 mesto učitelja večšin (stenografije, lepomisja, strojeписа, telovadbe, petje). S temi službami so združeni prejemki, ki so določeni za profesorje, oziroma predmetne učitelje srednjih šol, dve triletnici pa 600, oziroma 450 din. in štiri dveletnice po 600, oziroma 450 din., poleg tega običajne draginske doklade. Nadure se honorirajo po 20, 14 ali 10 dinarjev za vsako efektivno uro. Za učna mesta jezikoslovcev pridejo v poštev za srednje šole ali za I. skupino na meščanskih šolah usposobljeni učitelji. Za učna mesta komercialistov (trgovsko računstvo, trgovsko dopisje, knjigovodstvo, trgovinstvo) pridejo v poštev tisti, ki se izkažejo z usposobljenostnim izpitom za I. skupino na dvorazrednih trgovskih šolah. Za učna mesta realno-tehničnih predmetov (prirodopisje, prirodoslovje, zemljepisje, blagovnanstvo) pridejo v poštev za srednje šole ali za II. skupino na meščanskih šolah (zadnji le, ako so napravili dodatni izpit iz trgovskega zemljepisja in blagovnanstva) usposobljeni učitelji. Za učna mesta stenografije, strojeписа, lepomisja, telovadbe in petja pridejo v poštev tisti, ki se izkažejo s strokovnim izpitom. Ako ne bo na razpolago izpranih prosilcev, pridejo v poštev neizpraneni, primerno kvalificirane moči kot namestni učitelji. Zato se pozivljajo za vlaganje prošnje tudi tisti, ki se pripravljajo za izpit ali ki so izpolnili predpogoje za prijavo k izpitu. Kot komercialisti-suplenti pridejo v poštev diplomirani absolventje trgovskih visokih šol in trgovskih akademij s predpisano prakso. Pravilno kolkovane prošnje, naslovljene na oddelke ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani, naj se vložijo do 20. avgusta 1921. — Prošnjam je priložiti krstni in domovinski list, curriculum vitae, študijska in druga izpričevala. Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo poleg tega priložiti uradno zdravniško in npravnstveno izpričevalo. — Ministrstvo trgovine in industrije, oddelke v Ljubljani, dne 1. avgusta 1921. — Dr. Maru s. r.

— **Za spominsko ploščo dr. Lovro Pogačnika** so darovali: Gašpar Porenta v St. Vidu 80 K, Orel v Kropi 70 K, M. Barbič v Smartnem 40 K, Janko Petrič, Ljubljana, 50 K, Kmetijska zadruga v Smartnem 30 K, Narte Velikonja, Ljubljana, 30 kron, V. Bertonec, Mirna, 20 K, Orel na Ježici 120 K, Jernej Podbevšek, Kostanjevica, 50 kron, Fr. Homan Radovljica, 20 K, J. Brance, Preska, 10 K, Orel Komenda 40 K, J. Kržišnik v St. Vidu 13 K, M. Šmid, Solčava, 20 K, Gospodarsko društvo Vrhnika 40 K, Slamnikarska in klobučarska zadruga Mengeš 40 K, Sempetersko prosvetno društvo v Ljubljani 400 K, Sempeterski Orel v Ljubljani 100 K, prof. dr. Kotnik, Ptuj, 40 K.

— **Prostovoljno gasilno društvo Trbovlje,** rudnik, proslavlja dne 14. avgusta t. i. svoje 40 letnice, spojeno z blagoslovljenjem društvenega praporja. Vsi člani gasilstva, ki potujejo v gasil-

skem kroju, imajo polovične vozne cene. — Bratje, udeležite se te slavnosti v našem velikem industrijskem kraju, priložnost vam je dana, da si ogledate rudnik in druge zanimive stvari. — Za dobro in točno postrežbo je preskrbljeno.

— **Velika zaplemba.** Orožniki so zaplenili na Rakeku nekemu upokojenemu organu finančne straže 120.000 napoleondorov, katere je nameraval iztihotapati v Italijo.

— **Opozorjamo na oglas** glede razpisa službe organista v Vipavi, ki je bil priobčen v 173. številki našega lista. Prošnje sprejema g. stolni pevovodja St. Premrl v Ljubljani.

Prekmurje.

p Na velikih narodnih slavnostih dne 13., 14. in 15. avgusta t. l. v Dolnji Lendavi, Črensovcih, Murski Soboti in Turnišču bo sodelovala tudi vojaška godba iz Zagreba. Slovesno sv. mašo v Črensovcih in Turnišču bo daroval prevzvišeni škof g. dr. Karlin. Svoj prihod na te slavnosti so do sedaj že prijavili zelo odlični dostojanstveniki iz cele naše države. Vsak Slovenec, kateremu je le količikar mogoče, se naj odloči, da v teh dneh poleti med osvobodene prekmurske brate.

Ljubljanske novice.

Ij Kdo bo ubil klerikalnega zmaja? Eden ga bo: ali dr. Žerjav ali pa dr. Zupanič. Če ga bo Zupanič, naj se čuva dr. Žerjava!

Ij Poroka. Poročil se je včeraj g. Franjo Sfiligoj, uradnik »Gospodarske Zveze« z gđ. Danico Merljak, lekarniško asistentinjo.

Ij Umrl je v starosti 81 let pomorski kapetan g. Karl Mayer, ki je služboval v vojni mornarici v Pulju in Trstu ter se udeležil vojne proti Italiji v l. 1866. Pokojnik, sin češkega očeta, si je izbral Ljubljano za penzijsko garnizijo ter bival tu celih 18 let. Bil je tudi pisatelj matematik-astronom ter spisal več strokovnih knjig, ki so v knjižnicah raznih zvezdarn. V Ljubljani je rad občeval z gosp. kanonikom Sušnikom kot strokovnjakom v matematiki in fiziki. V zadnjih letih je bil v hiralnici. Pokopan je bil včeraj pri sv. Križu z vojaškimi častmi.

Ij Dopust je nastopil predsednik deželnega sodišča g. dr. Papež; nadomešča ga podpredsednik deželnega sodišča g. dvorni svetnik Regally.

Ij Cena mleku. Mestni magistrat obvešča, da je cena mleku še nadalje 6 K za liter in da se bo proti vsakemu prestopku te cene najstrožje postopalo.

Ij Nesreča na državnem kolodvoru. Pri premikanju voz je pritisnil voz 54 letnega premikača državne železnice Jakoba Zadravca ob desno stran prsi in komolec. Zadravec je bil zelo težko poškodovan.

Ij »Predenica«. Mestni magistrat opozarja na razglas o zatiranju predenice, ki je nabit po mestu.

Ij Prepovedano kopanje. Kjer se loči Ljubljana in Gruberjev prekop, ni dovoljeno kopanje, na kar se pa ljudje ne ozirajo in jih je zato imelo ž. eveliko sitnosti z oblasti. Nedavno sta se tam kopala celo neki baron in neki inženir. V Ljubljani so se ljudje kopali celo ob Trnovskem pristanu.

Ij Nesreča. Na Glincah sta zadela dva voza eden v drugega, vsled česar sta bili dve ženski poškodovani.

Ij Okradeni delavec. Zidarju Josipu Šekonju je bila iz jopiča, ko je delal pri stavbi, ukradena listnica z denarjem.

Ij Zapletena vredna 6000 kron je bila ukradena gospe Mariji Gestrin.

Ij Prijeti tat. Policija je prišla pri Češnovarju na Dolenjski cesti postopaka Antona Adamiča, ke rje prodajal pokradeno blago.

Ij Mestna zastavljavnica ima tomesedno dražbo decembra zastavljenih predmetov dne 11. avgusta popoldne.

Dijaški vestnik.

d Občni zbor celjske podružnice SDZ se vrši nepreklicno dne 11. avgusta ob 8. uri v Celju (Hotel pri Belem volu). Ker so na dnevnem redu tudi volitve, pridite zanesljivo vsi člani! — Predsednik.

d XIII. redni občni zbor Slov. dij. Zveze. V smislu §§ 21. in 23. zvezinskih pravil sklicujem za dan 21. avgusta ob 14. uri v veliko dvorano Ljudskega doma v Ljubljani XIII. redni občni zbor Slov. dij. Zveze. Vse tovariše in tovarišice opozarjam na § 24. toč. č. zvezinskih pravil, po katerem imajo samostojne predloge najmanj en teden pred obnim zborom javiti Osrednjemu odboru pismeno. — Ljubljana, 7. avgusta 1921. — Ivo Persuh, t. č. predsednik SDZ.

Orlovski vestnik.

V Vel. Laščah bo dne 21. avgusta orlovski labor dobrovoljsko-ribniškega okrožja, za katerega vlada med ljudstvom veliko zanimanje. Bratski odseki! Storite tudi vi svojo dolžnost s tem, da se dobro pripravite za največji orlovski nastop v tem delu lepe Dolenjske in da prijavitelje število udeležencev vsaj do 15. t. m. izkaznice za polovično vožnjo naročite pri J. O. Z., ali pa pri velikolaškem odseku. Bog živi! — Odbor.

Turistika in sport.

Wiener Sportklub : Ilirija 2 : 0 (polčas 1 : 0). Ob precej mali udeležbi se je včeraj odigrala tekma med W. S. K. in Ilirijo. Igra je bila precej živahna in visoka.

Nogometna tekma Wiener Sportklub : Ilirija se danes ponovi. Pričetek ob 18. uri.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih, 6. avgusta. Devize: Berlin 7.40, Holandija 184.25, Newyork 602, London 21.68, Pariz 46.60, Milan 25.70, Bruselj 44.75, Kodanj 92.50, Kristianija 77, Madrid 7.50, Buenos Aires 175, Praga 7.55, Varava 0.32, Zagreb 3.40, Budimpešta 1.45, Bukarešt 7.60, Dunaj 0.65, avstrijska kruna 0.64.

g Beg pred nemško-avstrijsko valuto. Dunaj, 6. avgusta 1921. (Izvirno.) Danes je bila vsled sobote dunajska borza zaprta. Toda kljub temu je bila v prostem prometu kupčija zelo živahna. Vse banke in privatniki se skušajo na vsak način iznebiti nemško-avstrijske krunice. Tuje valute se kupujejo za vsako ceno in so naravnost horendno poskočile. Veliko povpraševanje je bilo tudi po Zagrebu, za katerega se je v današnjih jutranjih urah plačevalo 6.30 in še čez. Za nemško-avstrijsko valuto sploh ni bilo mogoče dobiti tujih valut. Sodi se, da je rapidni padec nemško-avstrijske valute, ki se more primerjati samo še s padcem poljske marke, umetno narejen in da je vse to le trik nemško-avstrijske devizne centrale po naročilu nemško-avstrijske vlade same. Naravno je, da kurzirajo po Dunaju naravnost tatarske vesti. Konsternacija je silna.

g Rezerviranost v denarnem prometu v Jugoslaviji. Zagreb, 6. avgusta 1921. (Izvirno.) V sled dogodkov na dunajskem denarnem trgu vlada v Zagrebu, kakor tudi v Beogradu in v Ljubljani na denarnem trgu velika rezerviranost. Ponujale so se vse tuje devize. Povpraševanja sploh ni bilo. Razume se samoposebi, da so vsled tega vse tuje valute in devize nasprotno s pariteto na curiški borzi precej padle.

g Položaj na blagovnem trgu. Zagreb, 6. avg. (Izvirno.) V zadnjem času vlada silno povpraševanje po vsake vrste blagu. In to vsled slabega kurza naše valute v Curihu. Vse zaloge so izčrpane, ker se v upanju na izboljšanje naše valute niso delale kupčije. Posebno se povprašuje po sladkorju v kockah, ki je dan na dan dražji. Na Češkoslovaškem stane 1 kg sladkorja čsl. K 9.—. Kava, riž sta vsak dan dražja. Posebno vsled velike suše v Italiji in Dalmaciji tudi cene olja. Pšenica je v Bački letos jako dobro obrodila. Kakovost je boljša kakor v prejšnjih letih. Medtem ko je pred dnevi cena pšenice padala, je te dni zopet poskočila in to vsled znižanja izvozne carine in vsled velikega konzuma. Oves stane v Bački okrog 7 K 1 kg, koruza, katere dovoz je precej slab, pa okrog K 6.50.

g Dobava ovasa. Dne 17. avgusta ob 10. uri dopolne se vrši v uradu kr. drž. konjogojstvenih zavodov (računski oddelke) v Zagrebu, Opatička ulica br. 6, I. nadst. dražba za dobavo ovasa in sicer: 1. Za žrebarstvo v Kutjevu, žel. postaja Pleternica pri Požeji (900 meterskih stotov in ga bo dostavili v bližnjo okolico Kutjeva). — 2. Za konjerejsko postajo Stanič-Stakorovac, žel. postaja Dego Selo 1800 meterskih stotov. Dostaviti ga bo v bližnjo okolico Staniča. Rok za vložitev ponudbe je do 20. oktobra 1921. Ponudbene cene je postaviti ne večvštev transportnih stroškov. Izplačilo sledi takoj po oddaji in ugotovitvi teže na podlagi voznega ali tehtniškega lista. Z 10 dinarskim kolkom opremljene ponudbe ter približno 10 odstotno kavcijo od vrednosti ovasa po ponudni ceni je oddati oziroma poslati v zapечатeni kuverti kr. drž. konjogojstvenemu zavodu v Zagreb, Opatička ulica br. 6, I. nadst. do gori omenjenega roka.

g Konsumi na Nemškem Češkem se nahajajo v dobi reorganizacije. Radi boljše kontrole in hitrejšega funkcioniranja se ustanavljajo za okraje centralna konsumna društva, ki pa imajo vsa eno nakupovalno veletrudstvo. Konsumi v okraju so pravzaprav le prodajalne okrajne centralne društva. Deleži konsumnih društev se zvišujejo in nalagajo se rezervni zakladi, da se poveča obratni kapital. Posebna pozornost se obrača na zadržne pekarnice. Nakupovalno društvo je imelo minulo leto za 400 mil. Kč prometa. Društvo ima svojo tovarno za vnovčenje sadja, kateri se je sedaj pridružil še kemični laboratorij, da preiskuje hranilno vrednost živil; nadalje ima tvornico oblek; gradi pa si tvornico za izdelovanje kavinih surogatov. Konsumi živijo svojo posebno gospodarsko politiko.

Prosveta.

pr Pevce. Glasilo Pevske zveze, št. 5—6. Na uvodnem mestu prinaša poziv za prvo veliko prireditve »Pevske zveze« v Kamniku 28. avgusta s sporedom. Fr. Zabet nadaljuje studio o skladatelju Stanku Premrlu, v kateri obravnava značaj Premrlovih skladb. Ločiti je tri dbe: Preddunajsko s skladbami, polnimi gorkote, moči in nežne melodioznosti, pa v preprosti obliki in v ozkih harmoničnih mejah; dunajsko dobo, v kateri zajemlje skladatelj na globoko in široko, pa se ne more otesiti hladnosti in stroge pravilnosti. Zadnja doba se vrača nazaj v prvo, toda skladatelj sedaj igraje razpolaga s širokim aparatom in najbolj smelnim glasbenim izražanjem; to je doba pristne domačnosti. — Uvaževanja važna razprava o potrebi gojitve tudi enoglasnega petja se v tej številki zaključuje. M. Bajuk nadaljuje sestavo »narodne pesmi v sekcijskih«. Prav zanimiv je Vestnik Pevske zveze. Z Glasbeno prilogo se je tokrat hotelo ustreči praktičnim potrebam povodom raznih slavnosti. Stanko Premrl je priredil »Lepo našo domovino« za mesalni zbor s slovenskim besedilom. Državna himna »Pravde Bog« s slovenskim besedilom, odobrenim od poverjenosti za uk in bogocastje, je prirejena za moški in mešani zbor. Priloga ima še že znano Prešernovo »Zdravico« za mešani in moški zbor od St. Premrla, ki zares zasluži, da se udomači pri vseh pevskih zborih, in dve dr. Kimovčevi prekmurski narodni »Prelepo je ravno polje« in »Teče mi vodica« za mešani zbor.

pr »Vrtec in Angelček«. Izšla je šte. 7. in 8. Tudi to številko bo naša mladina veselo pozdravila. Vsebinska je zanimiva in mnogovrstna. Oba lista sta kar najlepše ilustrirana. Dobe se tudi šte. 1—6. Uprava: Ljubljana, Sv. Petra cesta številka 80.

Poslano.

V »Slov. Narod« od 31. julija t. l. je priobčil kavarinar g. Krapež »Poslano«, v katerem se skuša deklarirati za reveža in preganjanca. Kar se tiče preganjanja iz narodnostnih ozirih, nam je vsem jasno, da preganjanje njegove osebe še daleko ni bilo tako hudo, oziroma ni iz daleka enakovredno preganjanju, ki ga je pretrpel dosednji najemnik kavarne »Zvezda« g. Ivančič v Gorici s strani Italijanov. V tem oziru so njegovi očitki popolnoma brez podlage. Kar je storil g. Krapež za narodna društva, je bila njegova prokleta dolžnost in vprašati je treba samo naše gorjiske rojake, v koliki meri so izpolnjevali svojo dolžnost napram društvim, ki so bila res narodna in to v onih obmejnih krajih, kjer je bilo delovanje mnogo težje, kakor pa v Ljubljani. Priznamo g. Krapežu, da je deloval za narod, a hvaliti bi se s svojimi zaslugami v tem oziru ne bi smel.

G. Krapež trdi, da je »Narodna kavarina« sprva uspevala, vprašamo pa, kak je bil vzrok, da je jela pešati? Navedeni vzrok o preselitvi

• Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

uradov nikakor ne drži, saj so druge kavarne ostale vsaj na oni višini, kakor so bile do tedaj in se spominjamo, da je bil g. Krapež sprva mnogo bolj podvzeten, kakor kasneje. Kje leži v tem pravi vzrok, ne bomo preiskovali.

Preidimo k stvari! V Krapeževem »Postanem« trdi ta, da so Nemci dali g. Ivančiču kavarno raje, kakor pa njemu, ker so ga poznali »baje« kot narodnjaka. V tej njegovi trditvi leži dober del zlobnosti, ker kdor pozna g. Ivančiča, dobro ve, da ni bil nikdar mednaroden.

G. Ivančič je dobil 1. 1919 kavarno »Zvezda« v zakup z zagotovilo, da ima on predpravo za nadaljnji zakup po poteku zakupne pogodbe. Doba je potekla, g. Ivančič je medtem kavarno popravil in takratni državni upravitelj g. Bitenc je sam priznal upravičenost zahtev g. Ivančiča po podaljšanju pogodbe. Tu pa so pričele mahinacije g.

Krapeža in g. Kavčiča. Pričela sta tekati od Poncija do Pilata in rezultat je bil ta, da so g. Bitencu dobili na svojo stran. Od tu dalje je bila stvar g. Ivančiča v naprej izgubljena. Razpis kavarne je bila samo še formaliteta, dejstvo pa je, da je bilo že v naprej določeno, da dobi kavarno »Zvezda« g. Krapež in nihče drugi. Pravda, ki se je pričela med g. Ivančičem in g. Bitencem je slovela na dejstvo, da je imel faktično g. Ivančič predpravo na zakup in cela pravda na sebi le juridična finta.

Da je vzel g. Ivančič v družbo brata Sedeja, je akt pravičnosti, katerega g. Krapež, čeprav varuh in popoln obeh nikdar ni hotel in maral priznati. V tem oziru bo vedel g. Krapež najbolje, kaj je storil in kaj bi moral storiti. Zanimivo za javnost je nadalje dejstvo, da se je tako s strani državnega upravitelja gosp. Bitenca, kakor tudi s

strani raznih vladnih funkcionarjev opetovano zagovarjalo tako bratom Sedejem, kakor g. Ivančiču, da so njihove pravice zaščitene na vse strani in da dobita brata Sedej, kakor tudi g. Ivančič »Narodno kavarno«. Vse to so bile zgolj fraze in pri vseh takolimenovanih »pogajanjih« (ki jih niti ni bilo) se je pokazalo, da g. Krapežu ne gre za »osiguranje eksistence« svojim stanovskim tovarišem (oziroma še več!) marveč, da ga vodi pri tem samo ena misel, dobiti v roke kavarno »Zvezda« za vsako ceno.

Na vsak način, pa če g. Krapež še tako zavija dejstva in se stavlja v luč kot mučenik — je eno jasno kot beli dan, da se je cela umazana afera kavarne »Zvezda« izemila zgolj iz želje g. Krapeža in gotovih njegovih pristašev, da hoče kraljevati v »Kazini«. Da ima pri tem tudi ravnatelj banke »Slavijske« kot novi predsednik »Kasinove-

reina« svoje zasluge s tem, da je podpisal ekskucijsko povelje, je jasno.

Vprašamo javnost: Ali je tako postopanje pravilno? Ali je pravično, da se vrže na cesto goriskega begunca in naša domača rojaka na korist enega samega podjetnika, ki si je tekom let »sigurno« bolj opomogel kakor pa vsi trije, — g. Ivančič, ki je med vojno v Gorici in Prvačini dvakrat izgubil premoženje in brata Sedej, ki sta med vojno služila pri vojakih in je bil eden njih celo vjet?

Mirne duše prepuščamo sodbo javnosti, povemo pa že vnaprej, da je tudi za nas ta res umazana afera končana in da nam ni na tem, da bi iz te afe napravili reklamo.

V Ljubljani, 7. avgusta 1921.

Josip Ivančič in brata Sedej.

Prodaja 3 velike kurnice na prostem

na prostem stoječe z vrati in oknom. Imajo 6 gnezdov za jajčarice, prostor za valjenje in za krmiljenje. Ena je pripravljena tudi za race, gosi in zajce. — Prodaja tudi kompletno žično ograjo (20 do 25 metrov in 11 stebričev v betonskih podstavkih) ter velik močan mlin za kosi. — Naslov: Lunder, Poljska cesta 75, I. nadst. 2775

Dva dijaka stanovanje

iščeta v Ljubljani. — Ponudbe na upravištvu tega lista pod šifro »Stanovanje 2771«.

JETIKAI

Špecialista za pljučne bolezni dr. Pečnik ordinira v torek in petek: 11.-12. in 2.-4. ure v Mariboru, Razlagova ul. 21. Vse druge dni pa št. Jurij ob juž. ž.

Inserirajte v „Slovenca“!

Dr. Alojz Šlecht
Ljubljana, Dvorni trg 1/II
ordinira zopet redno.

DR. BRESKVAR
ne ordinira do 28. avgusta.

Velika zaloga:

dvokolesa otroški vozički, šivalni in razni stroji, pnevmatika in vsakovrstni deli. F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejme se v popolno popravilo, za emajlir. z ognjem in poniklanje: dvokolesa, otr. vozički, šiv. in razni stroji in deli. Meh. del. Karlovska c. 4.

Novo prispele cerkveni zvonovi
pravi iz bron, desetletno jamstvo. Na zalogi okoli 50 komadov razne veličine pri tvrdki: „METALLUM“ d. d., ZAGREB
Ilica br. 134. Telef. 1-98.
Zahtevajte cenike!

Na prodaj
tovorni avto „RABA“
5 tonski, dobro ohranjen. Na upored pri Gospodarski zvezi, Ljubljana Dunajska cesta 29.

Mimosa

atelje za slikanje in gradbo gledaliških odrov. Žalna, p. Višnjagora, Dol. Prospekti na zahtevo.

Zahvala.

Vsem svojim cenj. naročnikom se za dosedanje naklonjenost iskreno zahvaljujem ter se v bodoče najtopleje priporočam, posebno, ker mi bo mogoče željam cenjenih naročnikov v največji meri vstreti.

Filip Pristou, črkoslikar.

Zahvala.

Vsem svojim cenj. naročnikom se za dosedanje naklonjenost iskreno zahvaljujem ter se v bodoče najtopleje priporočam, posebno, ker mi bo mogoče željam cenjenih naročnikov v največji meri vstreti.

Fran Bricelj, črkoslikar.

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjava, da sva svoji črkoslikarski podjetji spojila v

Specijalni artistski atelje za črkoslikarstvo PRISTOU & BRICELJ

ter sva v položaju cenjenim naročnikom v vsakem oziru najkulantnejše postreči in v našo stroko spadajoča dela v najmodernejšem žargonu izvesti.

Uljudo prosiva, da nama cenjeno občinstvo ohrani svojo naklonjenost, ter se priporočava
PRISTOU & BRICELJ
Aleksandrova c. 1.
Šelenburgova ul. 6.

„TRANSFORMATOR“

Elektrotehnična tovarna

družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska c. 75

IZVRŠUJE:

Transformatorje,
in motorje,
stikalne naprave
in aparate.

POPRAVLJA:
vse vrste

Elektr. strojev in aparatov

Generalno zastopstvo
svetovne tvrdke

FELTEN & GUILLAUME

Tovarne električnih kablov in električne žice.

VELIKA ZALOGA:

Motorjev, kablov,
vrvice in
izolirane cevi.

Tel. 142 in 230. Poštni predal 144.

BARULA

(Holzstabgewebe)

TRSTJE

za stropne in stene izdelujem z najmodernejšimi stroji ter dobavljam takoj v vsaki množini najceneje

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ul. 22. Telefon 513.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni
stavbni inženier

Ljubljana,
Hilsterjeva ulica št. 2.

Specijalno stavbene podjetje
za betonske, železobetonske
in vodne zgradbe.

Izraba vodnih sil.

Telefon štev. 228.

Račun čekovnega urada v Ljubljani štev. 647.

Ljudska posojilnica

v LJUBLJANI, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6.

Obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica, in je imela koncem decembra 1920 **60 milijonov vlog** in nad K 1.100.000 — rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

Zahtevajte položnice Ljudske posojilnice.

Hiša

v Ljubljani, stacija cestne železnice, skoraj nova, dvonadstropna s 7 stanovanji, velikim vrtom

se prodaja. Izve se v Ljubljani, Sv. Florijana ul. 5/II, ob delavnikih od 14—18. ure.

Proda se dobro ohranjena

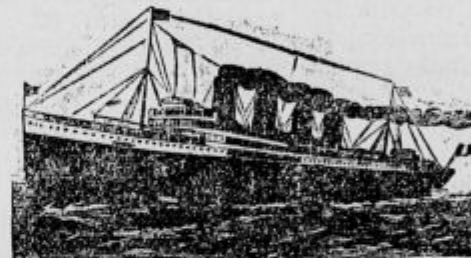
registrirna blagajna

Ogleda se jo lahko pri tvrdki Fr. Bar, trgovina z blaginami, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje.

Iz HAVRE v AMERIKO samo 6 dni.

Edino najkrajše črte preko HAVRE, CHERBOURGA in ANTVERPENA v NEWYORK.

Vozne listke in zadevna pojasnila izdaje **edino** konc. potovalna pisarna

Ivan Kraker
v Ljubljani

Kolodvorska ulica 41,
blizu glavn. kolodvoza.

CARO IN JELINEK

mednarodno odpremo d. d.

SISAK
SUSAČ

Telefon:
1566.

ZAGREB

Brzjavi: MARIBOR
Carolinek JESENICE

CARO & JELINEK, A. G., WIEN I.,

Deutschmeisterplatz 4.

Berlin, Praga, Trst, Bratislava, Beclava, Buchs, Dečín, Eger, Halostadt na C., Hamburg, Karlove Vary, Innsbruck, Passau, Podmokli, Tyn N/V.

V zvezi s:

DANZAS & CO., Aktiengesellschaft

Basel, Zürich, Genf, Buchs, St. Gallen, Paris, Lyon, Milano, Strassburg, Mülhausen, London, Mannheim, Frankfurt a/M., Stuttgart, Mainz

priporočajo svoj skupni

redni specijalni promet

iz in v Švicarsko, Francosko, Italijo, Belgijo, Anglesko in Nemčijo. Posebni oddelek za promet jajc, perutnine, suhih sliv, češpljevega meza i. t. d.

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru.
2. Zvonove proti razpokam in prelomu.
3. Sprejema v novonastanovljenem življenjskem oddelku zavarovanja.

Skupno premagamo skupne težave!

Svoji k svojim!

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne automobile tovarne Walter Martiny. — Hydraulična stiskalnica za montiranje gumijevih obročev v centrali, Ljubljana, Rimska cesta 2. — Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih avtomobilov.

Centrala:

Ljubljana, Rimska
cesta 2.

Ljubljana,

Podružnice: Dunajska c. 20,
tel. št. 470.

Maribor,

Jurčičeva ul. 9,
tel. št. 133.

Beograd,

Knez Mihajlova ul. 3.